

VP3 udviklingsprojekt - kystvande

Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug af 4. oktober 2021

”Udviklingsinitiativer for Marine Virkemidler”

”Udviklingsinitiativer for marine virkemidler”

Uddrag fra Landbrugsaftalen:

- Der er afsat midler til udviklingsinitiativer for marine virkemidler (f.eks. ålegræs og tang), der som supplement til de landbaserede, kan bidrage til hurtigere opnåelse af god økologisk tilstand i marine vandområder.

”Udviklingsinitiativer for marine virkemidler”

Overordnet om indholdet i projektet:

De afsatte midler skal anvendes til at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for anvendelse af virkemidlerne **reetablering af ålegræs** og **dyrkning af tang**

Beslutningsgrundlaget skal kunne indgå i genbesøget 2023/24

Projektet skal:

- administreres af Miljøstyrelsen
- føre til opdateret fagligt grundlag for virkemidlernes anvendelse
- afdække/belyse evt. administrative og sociale barrierer
- indeholde vurderinger om omkostningseffektivitet i vandplanlægningen

”Udviklingsinitiativer for marine virkemidler”

Miljø- og Fødevarerministeriet
Miljøstyrelsen

Formål:

Tilvejebringe viden om ”reetablering af ålegræs” og ”dyrkning af tang”, som kan udgøre beslutningsgrundlag for evt. anvendelse af virkemidlerne som supplement til landbaserede virkemidler til hurtigere opnåelse af god økologisk tilstand i kystvandområder.

Arbejdsplaner:

1. Reetablering af ålegræs
2. Dyrkning af tang
3. Målinger/videnssyntheser vedr. marine virkemidlers effekter på miljø, biodiversitet og klima
4. Kvantificering af miljøeffekter (fx næringsstoffer, lys, klima, biodiversitet) ved reetablering af ålegræs og dyrkning af tang
5. Optimering af vandplansmodeller med henblik på udvikling af metoder til opgørelser af potentialer og beregning af virkemiddeleffekter
6. Lovgivningsmæssige og administrative forhold

Fotos: Peter Bondo Christensen,
Mette Nielsen, Annette Brühn

”Udviklingsinitiativer for marine virkemidler”

Reetablering af ålegræs

- Undersøge og afprøve teknikker til øgning af ålegræsarealer i egnede lokaliteter ved nuværende miljøforhold (fx lokaliteter som er beskyttet af stenrev)
- Udføre testforsøg med udplantning af ålegræs langs eutrofieringsgradienter og dybdegradienter mhp. optimering af modeller
- Identificere områder hvor den naturlige ålegræsspredning er begrænset og hvor der samtidigt er mulighed for reetablering
- Kvantificering af økosystemtjenester (næringsstoffer, klima, biodiversitet) ved reetablerede og naturligt forekommende ålegræsbede

Fotos: Peter Bondo Christensen,
Mette Nielsen, Annette Bruhn

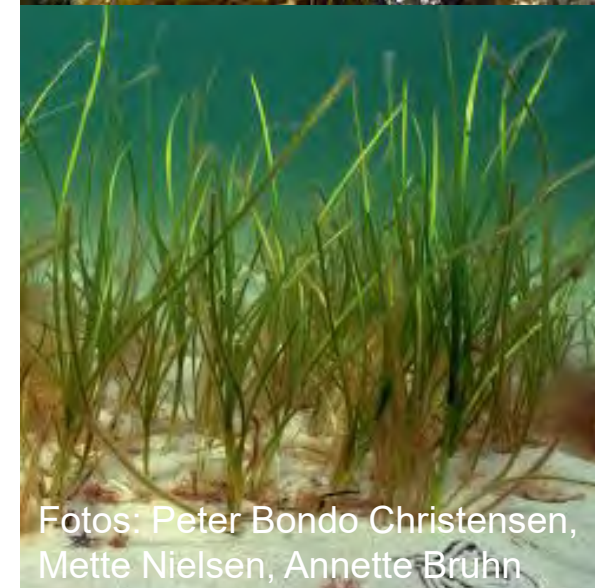
”Udviklingsinitiativer for marine virkemidler”

Miljø- og Fødevarerministeriet
Miljøstyrelsen

Dyrkning af tang

- Belyse potentialet for anvendelse af tangdyrkning som marint virkemiddel
- Teste effektiviteten af storskala tangdyrkning i et eutrofieret vandområde (Nykøbing Mors)
- Undersøge potentialer for tangdyrkning og virkemiddeleffekter i forskellige vandområder til brug for opskalering til national skala

Fotos: Peter Bondo Christensen,
Mette Nielsen, Annette Bruhn

”Udviklingsinitiativer for marine virkemidler”

Målinger/videnssyntheser vedr. marine virkemidlers effekter på miljø, biodiversitet og klima

- For på sigt at kunne etablere et fagligt grundlag, til beregning og håndtering af marine virkemidlers (tang og ålegræs) klimaeffekter i relation til opnåelse af 70%-målsætningen er det nødvendigt at:
 - afdække vidensbehov
 - udvikle beregningsmetoder
 - beskrive evt. monitoringsbehov
- Hvor det er muligt skal klimaarbejdspakken bidrage til kvantificering af potentialer for klimaeffekter ved reetablering af ålegræs og tangdyrkning med de udviklede beregningsmetoder

Fotos: Peter Bondo Christensen,
Mette Nielsen, Annette Bruhn

”Udviklingsinitiativer for marine virkemidler”

Miljø- og Fødevarerministeriet
Miljøstyrelsen

Kvantificering af miljøeffekter (fx næringsstoffer, lys, klima, biodiversitet) ved reetablering af ålegræs og dyrkning af tang

- Udvikle modeller og udføre modelscenarier som muliggør beregning af potentielle virkemiddeleffekter (tilbageholdelse af næringsstoffer, miljøpåvirkning og klima) i danske kystvandområder under hensyntagen til den konkrete placering i et vandområde
- Modellerne anvendes til at identificere områder, som er hensigtsmæssige til placering af virkemidlerne, samt undgå områder med begrænset virkemiddeleffekt eller områder hvor der er risiko for negative miljøeffekter
- Modellerne anvendes til at beregne virkemidlernes maksimale effekt i de enkelte vandområder
- Der udvikles en metode til håndtering af evt. virkemiddeleffekt som supplement til landbaserede virkemidler til opnåelse af god økologisk tilstand

Fotos: Peter Bondo Christensen,
Mette Nielsen, Annette Bruhn

”Udviklingsinitiativer for marine virkemidler”

Miljø- og Fødevarerministeriet
Miljøstyrelsen

Optimering af vandplansmodeller med henblik på udvikling af metoder til opgørelser af potentialer og beregning af virkemiddeleffekter

- Udvikle et GIS-baseret værktøj til identifikation af områder som er egnede til placering af marine virkemidler og til vurdering af de resulterende virkemiddeleffekter
- GIS-værktøjet målrettes identifikation og beregning af arealer i det enkelte vandområde, som kan anvendes til placering af de marine virkemidler og ud fra de egnede arealer vurderes potentialer for virkemiddeleffekter
- Udvikle et nationalt kort, der viser egnede reetableringsområder for ålegræs, baseret på GIS-analyser, målinger og modelberegninger

Fotos: Peter Bondo Christensen,
Mette Nielsen, Annette Brühn

”Udviklingsinitiativer for marine virkemidler”

Miljø- og Fødevarerministeriet
Miljøstyrelsen

Lovgivningsmæssige og administrative forhold

- Afdække og diskutere eksisterende lovgivningsmæssige og administrative rammer for anvendelsen af de marine virkemidler ‘reetablering af ålegræs’ og ‘dyrkning af tang’
- Skabe overblik over den relevante lovgivning på EU- og nationalt niveau, samt analysere reguleringen og den tilknyttede praksis i relation til placeringen af virkemidlerne
- På baggrund af analyser udført i projektet og eksisterende analyser vedrørende parallelle problemstillinger, diskuteres mulige modeller for en fremtidig regulering af anvendelsen af marine virkemidler

Fotos: Peter Bondo Christensen,
Mette Nielsen, Annette Bruhn

”Udviklingsinitiativer for marine virkemedler”

Status og tidsplan:

Projektorganiseringen er etableret

Projektbeskrivelse blev færdiggjort i juli 2022

Kontrakt blev indgået i juli 2022

Der er midler til projektet i 2022, 2023 og 2024

Centrale resultater vil blive afrapporteret ultimo 2023 ifm. genbesøget

Delleverancer alle årene

Slutafrapportering i 2024

”Muslingenotat”

- Forligskredsen har endvidere besluttet, at skal udarbejdes et ”Muslingenotat”, som:
 - udarbejdes ved siden af projektet om udviklingsinitiativer for marine virkemidler (dvs. projektet udføres parallelt med marine virkemidler projektet)
 - udarbejdes som en del af et projekt under Miljøstyrelsen
 - samler op på den eksisterende faglige viden om miljø- og klimaeffekter ved muslingeopdræt (dvs. videnssyntese baseret på eksisterende danske og internationale undersøgelser)
 - belyser nyeste viden vedr. omkostningseffektivitet, positive og negative miljøeffekter, herunder kvantificering af næringsstofoptag og -påvirkning, samt samfundsmæssige og administrative forhold ved muslingeopdræt
- Udarbejdelsen af muslingenotat forventes igangsat ultimo 2022 med afrapportering medio 2023

